

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Miłosz Motyka

DOZE-I.050.18.2024.AJ
3447782.13612911.11013345
Warszawa, 05-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr K10INT5485 Pana Wiesława Szczepańskiego w sprawie rozliczenia energii elektrycznej z paneli fotowoltaicznych, proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

1. Czy Ministerstwo podejmuje działania w celu zredukowania obciążeń finansowych indywidualnych gospodarstw domowych w zakresie rozliczania energii elektrycznej?

Mimo znaczącej poprawy i stabilizacji na rynkach energii, Rząd RP zdaje sobie sprawę, że ceny te mogą dla części odbiorców być w dalszym ciągu zbyt wysokie. W tym celu została przyjęta ustawa o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (Dz. U. 2024 poz. 859), która weszła w życie 13 czerwca br. Ustawa wprowadziła rozwiązania, które były odpowiedzią na potrzebę zapewnienia dalszego wsparcia odbiorców energii na II poł. 2024 r. Istotne jest jednak przywrócenie normalnych zasady funkcjonowania rynku w kierunku konkurencji, bez interwencji cenowych. Działania te muszą odbywać się stopniowo, tak aby odbiorcy energii w gospodarstwach domowych nie odczuli zbyt dużego wzrostu kosztów energii.

Brak wprowadzenia rozwiązań ostonowych spowodowałby, że od 1 lipca 2024 r. cena za energię elektryczną wzrosłaby w przypadku gospodarstw domowych, w tym prosumentów, z 412 do 622,8 zł/MWh – tyle bowiem wynosi średnia cena energii elektrycznej w grupie taryfowej G wynikająca ze zmiany taryf sprzedawców z urzędu, zatwierdzona na okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. (informacja Prezesa URE nr 39/2024). Jednakże, dzięki mechanizmom wsparcia zawartym w ustawie, obywatele w mniejszym stopniu, niż to wynika z obowiązujących taryf, odczuli wzrost rachunków za energię.

Zgodnie z przyjętymi przez Rząd RP rozwiązaniami ostonowymi, cena maksymalna dla odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych, w tym dla prosumentów, spadła w II p. 2024 r. do 500 zł/MWh i jest stosowana bez limitu, tj. od pierwszej zużytej kWh. Aby wesprzeć najbardziej wrażliwą grupę odbiorców, ustawa wprowadziła bon energetyczny, czyli jednorazowe świadczenie pieniężne przyznawane na okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia br.

W przypadku wprowadzonego bonu energetycznego ustalono, że osoby o niższych dochodach mogły skorzystać z takiego świadczenia po spełnieniu kryterium: do 2500 zł dochodu dla gospodarstw jednoosobowych i do 1700 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych. Progi te zostały podwyższone względem tych, które uprzednio przyjęto w dodatku ostonowym, uwzględniając przy tym wzrost płacy minimalnej, inflację i rosnące koszty życia. Dzięki temu wsparcie trafi do szerszego grona gospodarstw. Przyjęte kryteria

dochodowe bonu energetycznego pozwoliły w drugiej połowie 2024 roku objąć wsparciem różne grupy beneficjentów, którzy z różnych przyczyn mają trudności w pokrywaniu rachunków za energię elektryczną. Jak w przypadku dodatku osłonowego, bonem energetycznym zostali objęci emeryci ze świadczeniem poniżej minimalnej emerytury czy emeryci i renciści ze świadczeniem równym najniższej emeryturze. Świadczenie pozwoli częściowo pokryć płatności z tytułu energii elektrycznej.

Istotną kwestią w zakresie bonu energetycznego jest wprowadzona zasada „złotówka za złotówkę”, dzięki której, jeśli ktoś przekroczy próg dochodowy, nie otrzyma decyzji odmownej, lecz kwota bonu zostanie pomniejszona o wartość przekroczenia wskazanego progu.

Wysokość bonu będzie zależała od liczby osób w gospodarstwie domowym:

- 300 zł dla gospodarstw jednoosobowych,
- 400 zł dla 2-3 osobowych,
- 500 zł dla 4-5 osobowych,
- 600 zł dla 6 osobowych i większych.

Dodatkowo bon zostanie dwukrotnie podwyższony dla gospodarstw używających energię elektryczną do ogrzewania. Jest to grupa, która jest szczególnie narażona na poziom kosztów energii, dlatego przygotowano rozwiązanie skierowane specjalnie do nich.

2. Czy przewiduje się wprowadzenie nowych regulacji prawnych, które ułatwią dla obywateli rozliczanie energii z paneli fotowoltaicznych i nie będą obciążać ich budżetów domowych, podobnych do tych funkcjonujących przed 1 kwietnia 2022 roku?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska zaprezentowało propozycje korzystnych rozwiązań prawnych dla prosumentów w ramach projektu ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz innych ustaw (UD41). Projekt ten zakłada modyfikacje przepisów ustawy z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. 2023 poz. 1436 z późn. zm.) dalej: „ustawa OZE”, mające na celu wsparcie rozwoju sektora energii odnawialnej, w szczególności prosumentów.

Obecnie projekt ten został skierowany do Sejmu, co stanowi istotny krok w kierunku dalszej legislacji. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym jego aktualny status, są dostępne na stronie <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/agent.xsp?symbol=RPL&ld=RM-0610-85-24>.

W ramach projektu UD41 przygotowano zmiany mające na celu zwiększenie opłacalności inwestycji w mikroinstalacje prosumenckie w ramach obecnie obowiązującego systemu rozliczeń (tzw. system net-billing). Zakłada się utrzymanie możliwości rozliczania w oparciu o rynkową miesięczną cenę energii elektrycznej (RCEm) prosumentów, którzy wytworzyli i wprowadzili do sieci energię elektryczną po raz pierwszy do dnia 1 lipca 2024 r. Przedmiotowa propozycja adresuje kwestię ceny minimalnej, która w układzie miesięcznym chroni dotychczasowych prosumentów przed niskimi cenami za energię wprowadzaną do sieci. Omawiana grupa prosumentów będzie jednak mogła, składając stosowne oświadczenie do sprzedawcy energii, zmienić sposób rozliczeń na rozliczenie w oparciu o rynkową tzw. godzinową cenę energii elektrycznej (RCE).

Dodatkowo zakłada się wprowadzenie modyfikacji mechanizmu rozliczeń prosumentów poprzez zwiększenie wartości depozytu prosumenckiego dotyczącego danego miesiąca kalendarzowego o współczynnik korekcyjny 1,23 i jej przyporządkowanie do konta prosumenckiego w kolejnym miesiącu kalendarzowym. Zachętą do zmiany systemu rozliczenia będzie możliwość zwiększenia wartości zwrotu niewykorzystanych przez

prosumenta środków za wprowadzoną do sieci energię elektryczną w okresie kolejnych 12 miesięcy (tzw. nadpłaty) do 30%. Jeżeli natomiast dany prosument zdecyduje się nadal stosować dotychczasowy sposób rozliczeń, wysokość zwrotu jego nadpłaty nie ulegnie podwyższeniu i jak dotychczas będzie wynosić do 20% wartości energii elektrycznej wprowadzonej do sieci w miesiącu kalendarzowym, którego dotyczy zwrot nadpłaty.

Informuje również, że przejście na system net-metering nie jest przedmiotem obecnych prac legislacyjnych prowadzonych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Wprowadzenie systemu net-billing było bezpośrednim rezultatem dostosowania polskiego prawa do wymogów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944, która określa zasady funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Dyrektywa ta wymaga, aby rozliczenia energii były zgodne z rynkowym podejściem, co w praktyce wyklucza stosowanie systemu net-metering. Zgodnie z przepisami dyrektywy, celem jest stworzenie mechanizmów wspierających racjonalne gospodarowanie energią, w szczególności przez zachęcanie prosumentów do autokonsumpcji i zarządzania zużyciem w sposób, który odciąża sieć w godzinach szczytu. System net-billing wspiera te rozwiązania, gdyż opiera się na wartościowym rozliczeniu energii wprowadzonej do sieci, co motywuje prosumentów do dostosowania mocy instalacji do rzeczywistego zapotrzebowania na energię elektryczną, zamiast nadmiernego przewymiarowania mikroinstalacji. System net-billing oferuje liczne korzyści dla rynku energetycznego i samych prosumentów, szczególnie w kontekście dążenia do wyższej autokonsumpcji energii. W systemie net-billing prosumenty są zachęcane do precyzyjnego dopasowania mocy instalacji do własnego zapotrzebowania, co ogranicza przewymiarowanie mikroinstalacji i zmniejsza ilość energii trafiającej do sieci w godzinach, gdy występuje jej nadmiar. Dzięki temu system elektroenergetyczny jest bardziej elastyczny, a lokalne sieci są mniej przeciążone. Net-billing motywuje prosumentów do magazynowania nadwyżek energii oraz do przesunięcia ich zapotrzebowania na godziny pozaszczytowe, co zmniejsza potrzebę importu energii w godzinach szczytowego obciążenia i pomaga utrzymać stabilność cen.

Tym samym net-billing, będąc zgodnym z unijnymi wymogami, przyczynia się do zwiększenia elastyczności sieci elektroenergetycznych, poprawy bezpieczeństwa dostaw i wspiera tworzenie stabilnego rynku energetycznego, w którym prosumenty stają się aktywnymi uczestnikami rynku, a nie jedynie dostawcami nadwyżek energii.

3. Jakie są obecne średnie koszty związane z instalacją systemów fotowoltaicznych oraz pomp ciepła, w tym wszelkie opłaty administracyjne oraz podatkowe?

Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada obliczenia dotyczące średniej wielkości mikroinstalacji fotowoltaicznej o mocy 8 kW, które wskazują, że wartość energii wprowadzonej do sieci i rozliczonej od stycznia do grudnia wynosi około 2914,89 zł. Wyniki te odzwierciedlają efektywność ekonomiczną systemu net-billing, umożliwiającą prosumentom uzyskanie realnych oszczędności dzięki sprzedaży nadwyżek energii. Do tego na koszt inwestycyjny w taką instalację fotowoltaiczną składają się panele fotowoltaiczne, okablowanie i osprzęt, instalacja i montaż, system montażowy, inwerter. Łączny koszt inwestycyjny dla instalacji ok. 8 kW jest zależny od jakości komponentów, stawki usług instalacyjnych i ewentualnych dodatkowych urządzeń, takich jak magazyny energii czy systemów zarządzania energią.

Z kolei dla pompy ciepła typu powietrze-woda, zastosowanej w budynku o powierzchni 100 m² i rocznym zapotrzebowaniu na energię na poziomie 80 kWh/(m²·rok), przy założonym współczynniku efektywności SCOP wynoszącym 3,2, przewidywane zużycie energii elektrycznej urządzenia wyniesie 2500 kWh na rok. Oznacza to, że dla średniej ceny energii elektrycznej w grupie taryfowej G wynikająca ze zmiany taryf sprzedawców z urzędu,

zatwierdzona na okres od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2025 r. (informacja Prezesa URE nr 39/2024) wynoszącej 622,8 zł/MWh, roczny koszt użytkowania pompy ciepła będzie wynosił około 1557,50 zł. Przy kosztach inwestycyjnych pompy ciepła warto uwzględnić kilka kluczowych elementów. Po pierwsze, istotnym wydatkiem jest cena zakupu samego urządzenia, która może się różnić w zależności od modelu, producenta oraz parametrów technicznych. Należy również uwzględnić koszt instalacji pompy, obejmujący prace budowlane, hydrauliczne i elektryczne. Kolejnym aspektem są wydatki związane z systemem dystrybucji ciepła, które mogą obejmować adaptację istniejącego systemu grzewczego, takiego jak grzejniki czy ogrzewanie podłogowe. Dodatkowe elementy, takie jak zbiorniki na ciepłą wodę, zawory oraz czujniki, również wpływają na całkowity koszt inwestycji.

Obecne koszty instalacji systemów fotowoltaicznych oraz pomp ciepła to kwestia indywidualna, uzależniona od specyficznych wymagań i preferencji użytkownika. W przypadku fotowoltaiki, kluczowym czynnikiem wpływającym na cenę jest wybór rodzaju systemu – instalacja on-grid (podłączona do sieci) zazwyczaj jest tańsza niż systemy off-grid (z własnym magazynem energii), które wymagają dodatkowych akumulatorów i rozbudowanej infrastruktury. Koszt zależy również od typu paneli PV, gdzie wybór paneli monokrystalicznych, polikrystalicznych lub cienkowarstwowych wpływa na cenę i efektywność systemu.

Podobnie ceny instalacji pomp ciepła różnią się w zależności od wybranego typu urządzenia. Pompy ciepła powietrze-powietrze i powietrze-woda są tańsze w instalacji niż gruntowe pompy ciepła, jednak ich efektywność może być niższa przy skrajnych temperaturach zewnętrznych. Gruntowe pompy ciepła są bardziej kosztowne w montażu ze względu na konieczność przeprowadzenia prac ziemnych, ale oferują wysoką efektywność przez cały rok.

Warto również uwzględnić dodatkowe koszty administracyjne i podatkowe. Koszty podatkowe, jak np. VAT, również wpływają na finalną cenę – warto zwrócić uwagę na możliwość obniżonej stawki VAT dla instalacji OZE czy pomp ciepła.

W tej kwestii informuję, że ustawą z dnia 16 października 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 2166), ustawodawca wprowadził zmiany w art. 41 ust. 12a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361), dalej: „ustawa o VAT”, polegające na rozszerzeniu definicji obiektów budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym o: funkcjonalnie z nimi związaną mikroinstalację – zdefiniowaną w art. 2 pkt 19 ustawy o OZE. Wymieniona zmiana art. 41 ust. 12a ustawy o VAT spowodowała, że stawkę VAT w wysokości 8% stosuje się również do dostawy, budowy, remontu, modernizacji, termomodernizacji, przebudowy lub robót konserwacyjnych dotyczących obiektów budowlanych lub ich części zaliczonych do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym w rozumieniu art. 41 ust. 12 ustawy o VAT w odniesieniu do mikroinstalacji funkcjonalnie związanej z obiektami zaliczonymi do budownictwa objętego społecznym programem mieszkaniowym – niezależnie od miejsca jej położenia.

Przy czym, w zakresie stosowania obniżonej stawki podatku dla instalacji OZE zarówno dla gospodarstw domowych znajdujących się w budynkach wielorodzinnych, jak i gospodarstw domowych znajdujących się w budynkach jednorodzinnych konieczne jest przeprowadzenie oceny pod kątem opodatkowania VAT w każdym indywidualnym przypadku. W zależności od rodzaju przedsięwzięcia oraz jego efektów spełnienie przesłanek powodujących, że transakcja korzysta z preferencyjnej, 8% stawki podatku VAT, może się różnić.

W kwestii kosztów administracyjnych na podstawie art. 29 ust 4 pkt. 3 lit. c ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.), dalej „ustawa – Prawo

budowlane” nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia, o którym mowa w art. 30, wykonywanie robót budowlanych polegających na instalowaniu pomp ciepła, wolno stojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 150 kW z zastrzeżeniem, że do urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 6,5 kW stosuje się obowiązek uzgodnienia z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej, zwany dalej "uzgodnieniem pod względem ochrony przeciwpożarowej", projektu tych urządzeń oraz zawiadomienia organów Państwowej Straży Pożarnej, o którym mowa w art. 56 ust. 1a.

Przy czym należy wyraźnie zaznaczyć, iż wspomniany powyżej projekt urządzeń fotowoltaicznych nie jest projektem budowlanym w rozumieniu art. 34 ustawy – Prawo budowlane oraz nie jest przedkładany organom administracji architektoniczno-budowlanej, bowiem ww. obowiązki związane są przede wszystkim z ochroną przeciwpożarową, a nie *stricte* z procesem budowlanym (jak już wspomniano na wstępie instalowanie urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 150 kW nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę ani zgłoszenia).

Zgodnie z powyższym instalowanie pomp ciepła, wolno stojących kolektorów słonecznych, urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej elektrycznej nie większej niż 150 kW nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, ani zgłoszenia. Tym samym nie ma obowiązku sporządzania dla takich robót budowlanych projektu budowlanego, bowiem jest on wymagany wyłącznie w przypadku robót budowlanych wymagających uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę (projekt budowlany jest niezbędnym załącznikiem do wniosku o pozwolenia na budowę) oraz dla budowy obiektów budowlanych wskazanych w art. 29 ust. 1 pkt 1-4, 27, 28 ustawy – Prawo budowlane (tzw. budowa na zgłoszenie z projektem budowlanym).

Podsumowując w odniesieniu do kosztów podatkowych i administracyjnych, jedynymi opłatami są podatek VAT oraz uzgodnienie z rzeczoznawcą do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych dla fotowoltaiki o mocy powyżej 6,5 kW. Obniżona stawka VAT (8%) może być stosowana do instalacji OZE i pomp ciepła związanych z budownictwem objętym społecznym programem mieszkaniowym.

W tym miejscu także zaznaczam, że na koszt całkowity inwestycji mogą pozytywnie wpłynąć także programy dofinansowań (takie jak program „Mój Prąd”, „Czyste Powietrze” czy ulga termomodernizacyjna), które pozwalają obniżyć wyjściowy koszt instalacji prosumenckiej i pompy ciepła. W efekcie, pełny koszt instalacji fotowoltaiki oraz pompy ciepła najlepiej kalkulować indywidualnie, biorąc pod uwagę zarówno rodzaj systemu, jak i dostępne formy wsparcia inwestycyjnego.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/